

Verwijderen van de neus- en keelamandelen bij kinderen

Uw medisch specialist heeft uw kind verwezen voor het verwijderen van de neus- en keelamandelen. In deze folder leest u over de voorbereiding op deze operatie, de operatie zelf, de nazorg en het ontslag.

Wij adviseren u om de folder goed door te lezen en te bewaren tot na de ingreep! Indien u de operatiedatum wilt wijzigen, neemt u dan alstublieft contact op met telefoonnummer 088 708 70 10.

Belangrijk

Het is van belang dat uw kind nuchter naar het ziekenhuis komt.

Wij verzoeken u vóór de ingreep contact op te nemen met de polikliniek van de keel-, neus- en oorheelkunde, telefoonnummer 088 708 33 50 om te overleggen of de ingreep door kan gaan als:

- Uw kind **waterpokken** of **kinkhoest** heeft. De ingreep wordt waarschijnlijk uitgesteld.
- Er in de drie weken voorafgaand aan de ingreep een besmettelijke kinderziekte (bof, rodehond, waterpokken, mazelen, kinkhoest) heerst in de directe omgeving van uw kind, bijvoorbeeld in het gezin, in de buurt of op school.
- Uw kind de dag voor de ingreep (nog) koorts hoger dan 38 graden heeft en/of langer dan twee dagen ziek is.
- Als uw kind de ochtend van de ingreep ziek blijkt te zijn, dan kunt u vanaf 7.00 uur contact opnemen met de kinderverpleegkundige, telefoonnummer 088 708 36 64.

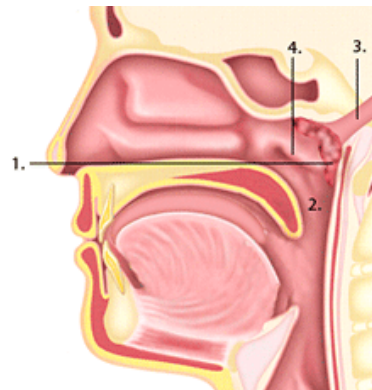
Wat zijn amandelen en wat is hun functie

Amandelen zijn een onderdeel van het lymfekliersysteem van het lichaam. De lymfeklieren hebben een belangrijke taak in de bestrijding van infecties: ze vangen

binnendringende ziekteverwekkers op en maken deze onschadelijk.

In de overgang van de mond/neus naar de keel is veel van dit lymfeklierweefsel te vinden.

De **neusamandel** (adenoïd) zit in de ruimte achter de neus, boven het zachte gehemelte. Deze amandel is vooral bij jonge kinderen aanwezig. Na het achtste jaar wordt hij steeds kleiner, maar soms blijft de neusamandel tot op latere leeftijd bestaan.



1. neusamandel
2. neus-keelholte
3. buis van Eustachius
4. opening van de buis van Eustachius

De **keelamandelen** (tonsillen) zijn zichtbaar als knobbels links en rechts achter in de keel. Midden tussen de keelamandelen hangt de huid, het aanhangsel van het zachte gehemelte.

De tongamandelen zitten helemaal achterop de tong en zijn meestal niet zichtbaar.

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

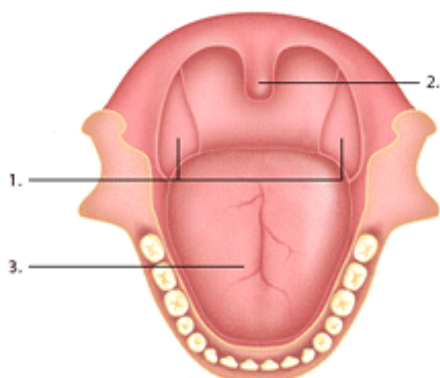
 facebook.com/ZGTinfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTinfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt



1. keelamandelen
2. huig
3. tong

Waarom amandelen verwijderen?

Klachten bij ontstoken keelamandelen zijn:

- Keelontsteking, slechte adem;
- Slikklachten, afgenomen eetlust;
- Koorts;
- Lymfeklierzwellung in de hals;
- Ademstopping;
- Vermoeidheid en hangerigheid.

Wanneer de amandelen meer kwaad dan goed doen stelt de KNO-arts voor ze te verwijderen. De amandelen vormen maar een klein deel van het totale lymfekliersysteem, daarom heeft verwijdering geen merkbare gevolgen voor de afweer van het lichaam.

Vorbereiding thuis: een week van te voren

Een week voor de ingreep mogen de volgende medicijnen niet worden ingenomen: aspirine, aspro, chafarine, witte kruispoeder, rheumin en alle andere aspirine-achtige preparaten.

Deze medicijnen verhogen namelijk de kans op een nabloeding. Paracetamol, penicillines en andere antibiotica hebben geen invloed op de bloedingskansen en mogen worden gebruikt. Wanneer uw kind aan de amandelen wordt geholpen, is het raadzaam alvast waterijsjes en ijsblokjes in huis te hebben voor na de ingreep, want ijs verzacht de pijn.

Vorbereiding de dag zelf

- **Nuchterbeleid;** volgens voorschrift folder anesthesie kinderen/jongeren.
- Uw kind volgens voorschrift van de preoperatieve screening de eerste paracetamol zetpil thuis geven.
- Indien uw kind lang haar heeft, is het verstandig hier een staartje van te maken. Gebruik geen elastiek met metalen verbindingstukje.
- Douche uw kind (de avond te voren).
- Trek uw kind schone, gemakkelijk zittende kleding aan.
- Wanneer uw kind nog niet zindelijk is 's nachts, dan graag het kind een luier aandoen voor de ingreep

Wat vertelt u uw kind en hoe?

Het is van belang om uw kind goed voor te bereiden op het verblijf in het ziekenhuis. Kinderen kunnen een nare ervaring over het algemeen beter verwerken als ze van tevoren al weten wat hun te wachten staat. Vertel daarom op eenvoudige wijze en zo eerlijk mogelijk wat er gaat gebeuren en waarom. Wat u aan uw kind vertelt, hangt af van de leeftijd. Oudere kinderen willen meestal precies weten wat er met hen gaat gebeuren. Jonge kinderen hebben aan een korte, eenvoudige uitleg voldoende. Door middel van spelmaterialen (bijvoorbeeld poppen, een dokterskoffertje en boekjes) maakt u het verhaal voor hen nog duidelijker.

Leg in ieder geval uit:

- Waarom uw kind geopereerd moet worden.
- Hoe hij/zij onder narcose gaat.
- Wanneer u bij hem/haar zult zijn.
- Wat er op de dag van de operatie gebeurt.
- Dat uw kind zich na de operatie ziek kan voelen of pijn kan hebben.

U kunt ook samen het fotoboek "Hugo laat zijn amandelen knippen" bekijken. Dit fotoboek kunt u bekijken via de site zgt.nl.

Wanneer?

Begin niet te lang van te voren met het voorbereiden van uw kind. Dit kan onnodige spanningen veroorzaken. Het is voor de meeste kinderen het beste om er een paar dagen voor de opname over te beginnen. Uw kind kan er dan nog eens op terugkomen of u kunt alles nog eens vertellen. Bij wat oudere kinderen kunt u er rustig wat eerder over beginnen te praten.

Preoperatieve polikliniek

Als voorbereiding op de operatie wordt uw kind op de polikliniek, opname planning en de anesthesie onderzocht. Daar kunt u een voorbeeld van het kapje waar uw kind mee in slaap zal worden gebracht zelf zien en kan het fotoboek worden doorgekeken. Tijdens dit preoperatieve onderzoek wordt ook de pijnmedicatie besproken en krijgt u een folder 'Paracetamol kinderen' en 'Anesthesie kinderen' mee.

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

- Een knuffel.
- Extra pyjama/makkelijk zittende kleding (liever geen onesie) en een extra setje ondergoed of luier voor uw kind.
- Iets te lezen en eventueel lunch voor uzelf (u krijgt in het ziekenhuis een kopje koffie/thee en bij langer verblijf soep en brood).
- Eigen fles of tuitbeker met eigen "melk of pap" indien van toepassing.
- Eventueel eigen medicatie.
- Een lege plastic zak of emmer voor eventuele misselijkheid tijdens de terugreis.

In het ziekenhuis

Bij het behandelcentrum route 1.4, kunt u voor 8.00 uur plaatsnemen in wachtkamer 2, na 8.00 uur meldt zich met uw kind bij de receptie van het behandelcentrum route 1.4, u wordt dan doorverwezen naar wachtkamer 2. De kinderverpleegkundige ontvangt u daar.

Uw kind krijgt een naambandje om de pols of er kan een sticker met de naam opgeplakt worden op het T-shirt of pyjama en er zullen verschillende vragen met u en uw kind doorgenomen worden. Hierna mag uw kind gaan spelen. Na korte tijd brengt de kinderverpleegkundige u en uw kind naar de kleedkamer, waar u uw kind eventueel kunt omkleden.

Het is niet toegestaan dat broertjes en/of zusjes meegenomen worden naar de verpleegafdeling. De bezoeksregeling tijdens de opname is maximaal twee volwassenen.

Patiëntveiligheid

Verschillende zorgverleners vragen de naam en geboortedatum van uw kind en voor welke operatie uw kind komt. Dit gebeurt meerdere keren achter elkaar. Deze controle is voor de veiligheid van uw kind. ZGT ziet patiëntveiligheid als een vanzelfsprekende basis voor goede zorg en dienstverlening.

Pijnbestrijding: voor, tijdens en na de ingreep van neus en keelamandelen verwijderen

- Bij het verwijderen van de **neus en keelamandelen** krijgt uw kind morfine (= een sterke pijnstiller) in combinatie met dexamethason (= een ontstekingsremmer) toegediend via een klein slangetje (= een infuus) met blauw of roze dopje in de arm.
- Op een later tijdstip tijdens het verblijf in het ziekenhuis krijgt uw kind een paracetamol zetpil in combinatie met een diclofenac zetpil.

Voor thuis hebt u van de pre operatieve screening het schema met de doseringen paracetamol mee gekregen. Indien de neus- en keelamandelen verwijderd zijn krijgt u op de operatiedag zelf een recept voor diclofenac mee.

De ingreep

Bij de ingreep zijn aanwezig:

- De anesthesioloog, die uw kind in slaap brengt;
- De behandelend KNO-arts;
- Een anesthesieassistent;
- Een verpleegkundige.

Eén van de ouders/verzorgers kan aanwezig zijn bij het in slaap brengen van hun kind. Een moeder/verzorger die zwanger is, mag niet bij het in slaap te brengen aanwezig zijn. In de operatiekamer moet het rustig zijn, zodat de anesthesioloog zijn werk kan doen.

Uw kind komt op een brancard te liggen. U zit op een krukje naast uw kind en u kunt de handen van uw kind vasthouden tijdens het in slaap brengen.

Om veiligheids- en organisatorische redenen heeft het onder narcose brengen met een kapje de voorkeur bij amandelen knippen. Wanneer uw kind komt voor het verwijderen van de neus-en keelamandelen dan wordt er, zodra hij of zij slaapt, een infuus ingebracht. Het onder narcose brengen duurt ongeveer één minuut. Voor uw gevoel kan dit echter veel langer zijn. Door de narcose maakt uw kind de ingreep niet bewust mee. De ingreep duurt vijf tot tien minuten. Als uw kind in slaap is, wordt u verzocht de operatiekamer te verlaten. U wordt door de kinderverpleegkundige naar de uitslaapkamer gebracht en u krijgt hier een kopje koffie of thee.

Na de ingreep

Het gezicht van uw kind wordt gewassen en hij of zij komt in een bedje te liggen. Hierna wordt uw kind zo spoedig mogelijk bij u in de uitslaapkamer gebracht. En kunt u uw kind verder zelf begeleiden. Houdt u er rekening mee dat uw kind nog steeds iets kan bloeden zolang u op de afdeling verblijft. Er mogen dan maximaal twee volwassenen bij het kind zijn. Bezoek en ook broertjes en zusjes zijn niet

toegestaan. Wij raden u aan zelf bij uw kind te blijven.

Ontslag

Uw kind mag, nadat hij/zij is gezien door de arts, naar huis.

Weer thuis

U kunt uw kind de eerste 48 uur volgens het paracetamol doseringsadvies en daarna, volgens de gebruiksaanwijzing, paracetamol toedienen.

Bij het verwijderen van de neus-en keelamandelen kreeg u daarnaast een recept diclofenac.

Door de pijn te verminderen, kan uw kind beter slikken en is het eerder beter.

Wanneer uw kind praat, klinkt dit in het begin of het een volle mond heeft. Al deze klachten gaan geleidelijk over.

Drinken

Het is erg belangrijk dat u uw kind blijft stimuleren om te drinken (minstens 5 slokken per uur) en/of waterijsjes te laten eten. Laat uw kind dus veel drinken, ook al doet dat in het begin pijn. Vooral koele waterige dranken bevorderen het herstel. Waterijsjes en ijsblokjes verlichten ook de pijn. Melk wordt meestal als onprettig ervaren. Als uw kind 's nachts wakker wordt, probeer het ook wat te laten drinken.

Eten

Uw kind mag de dag van de operatie geen warm eten.

Het voedsel moet aanvankelijk zacht zijn: pap, puree, appelmoes of een zachtgekookt ei. Op verzoek van het kind kan de voeding worden uitgebreid naar normaal.

In bad of douchen

Uw kind mag wel na de operatie wel douchen (niet te warm), maar mag niet in bad voor 2 weken.

Zwemmen

Uw kind mag 2 weken na de operatie weer zwemmen.

Bovenstaande adviezen zijn **richtlijnen**. U bent vrij deze ruim te interpreteren als de toestand van uw kind dit toelaat.

De wond

Op de plaats van de verwijderde amandelen ontstaat een grijs/wit laagje. Dat is normaal en geen teken van ontsteking. Het geeft soms een vieze smaak in de mond en uw kind kan daardoor ook enkele dagen een beetje onaangenaam uit de mond ruiken. Dit laagje verdwijnt na ongeveer een week. Soms gaat dat gepaard met een lichte bloeding.

Wanneer contact opnemen?

Nabloeding

Wanneer uw kind meerdere malen vers (rood) bloed opgeeft uit neus of mond, dan dient u contact op te nemen met de polikliniek van de KNO. Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur. Telefoonnummer 088 708 33 50.

Heeft u klachten en/of vragen die niet kunnen wachten tot de volgende werkdag, dan belt u met de spoedeisende hulp, telefoonnummer 088 708 78 78.

Koorts

Als uw kind een temperatuur heeft van boven de 39°C dan moet u contact opnemen met de behandelend KNO-arts.

Poliklinische controle

U krijgt geen afspraak mee voor poliklinische controle. Hebt u hieraan behoefte, dan kan het uiteraard wel. U kunt dan een afspraak maken voor ongeveer zes weken na de ingreep. Als uw kind, ondanks de ingreep, klachten blijft houden, adviseren wij u ook een afspraak te maken bij de KNO-arts.

Binnen blijven

De dag van de behandeling moet uw kind (binnen blijven en) rustig aan doen. De dag na de behandeling mag uw kind bij mooi weer naar buiten. Na enige dagen, afhankelijk van het herstel, mag uw kind weer naar school. Bij het verwijderen van alleen de neusamandelen is dit vaak alweer de volgende dag.

Risico's en complicaties

Bij iedere operatie, ook bij het verwijderen van amandelen, is er sprake van enig risico. In dit geval wordt het risico voornamelijk gevormd door de mogelijkheid van nabloeding. Dit verklaart, waarom een normale bloedstolling bij deze ingreep zo belangrijk is. Er mogen dus van tevoren en ook de eerste dagen na de operatie géén medicijnen worden ingenomen, die de stolling nadelig beïnvloeden. Met name dus géén pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten (Aspirine, Acetosal, etc.).

Er is een (hele) kleine kans op beschadiging van tanden, lippen of mondslijmvlies doordat er via de mond wordt geopereerd en een mondspreider wordt ingebracht.

Bij kinderen kan, met name als de neus en keelamandelen erg groot waren, na de operatie een zo genaamde open neusspraak bestaan. Soms is de stem wat hoger geworden. In nagenoeg alle gevallen is deze veranderde stem tijdelijk. In een enkel geval is gedurende korte tijd logopedische hulp nodig.

Rechten en plichten

Informatie en toestemming

Wij noemen hier in het kort de belangrijkste rechten en plichten die in de Wet op de Geneeskundige Behandelings Overeenkomst (WGBO) zijn vastgelegd. Uitgebreide informatie kunt u lezen in de speciale folder '*kinderen en patiëntenrechten*'.

Een patiënt in ons ziekenhuis heeft er recht op dat de hulpverleners hem duidelijke informatie geven over:

- Zijn ziekte of aandoening en de gevolgen daarvan.
- De mogelijke onderzoeken en behandelingen.
- De bijwerkingen en risico's van het onderzoek of de behandeling.
- Eventuele andere behandel mogelijkheden.

Als de informatie niet duidelijk is, vraag dan om nadere uitleg. De arts mag een patiënt alleen onderzoeken en behandelen als hij/zij daarvoor toestemming geeft. Voor kinderen jonger dan 12 jaar is de toestemming van de ouders/wettelijke vertegenwoordigers noodzakelijk. Maar ook het kind moet op een voor hem begrijpelijke wijze worden voorgelicht.

Check het dossier van uw kind op MijnZGT

MijnZGT is het patiëntenportaal van ZGT. U kunt op MijnZGT via uw computer, tablet of mobiel delen van het medisch dossier van uw kind inzien, persoonlijke gegevens checken, of bijvoorbeeld vragenlijsten invullen die wij hebben klaargezet. Zie voor meer informatie de folder '[MijnZGT machtiging voor ouders](#)'.

Plichten

Als een behandeling of onderzoek in overleg met u (en uw kind) is afgesproken, wordt op uw medewerking gerekend. U bent daarnaast verplicht om de arts duidelijk en volledig te informeren, zodat deze een goede diagnose bij uw kind kan stellen en hem de juiste behandeling kan bieden.

Wet Bescherming Persoonsgegevens

In verband met de opname en behandeling leggen wij administratieve, medische en verpleegkundige gegevens over uw kind vast. Alleen hulpverleners die bij de behandeling betrokken zijn, mogen de gegevens inzien. Zij

mogen gegevens alleen aan anderen geven als u daarvoor toestemming geeft. Het ziekenhuis werkt wel mee aan landelijke, cijfermatige overzichten over opname, behandeling en ontslag van patiënten.

Klachten

Wij doen ons best het verblijf van uw kind in het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Het kan echter zijn dat u over sommige onderdelen van de behandeling of het verblijf niet geheel tevreden bent. Hebt u klachten of problemen? Bespreek die dan eerst met de degene door wie u meent dat uw kind niet juist behandeld is of het afdelingshoofd. In veel gevallen lost zo'n gesprek het probleem op. Bent u na het gesprek niet tevreden gesteld?

Dan kunt u contact opnemen met de klachtenbemiddelaar, dit kan zowel schriftelijk, telefonisch en via zgt.nl.
ZGT Almelo,
klachtenbemiddelaar,
Postbus 7600,
7600 SZ Almelo
telefoonnummer 088 708 34 84.

Stichting Kind en Ziekenhuis

Doel van deze stichting is het bevorderen van het welzijn van het kind vóór, tijdens en na een opname. Voor meer informatie kunt u contact opnemen, telefoonnummer 078 614 63 61,
e-mail: info@kindenziekenhuis.nl,
website: kindenziekenhuis.nl

Vragen

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, stel ze dan gerust. De arts of kinderverpleegkundige wil ze graag beantwoorden.